МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені ІВАНА ФРАНКА

Звіт

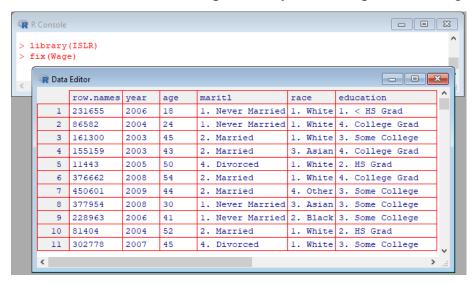
до індивідуального завдання №6 з предмету Моделі статистичного навчання

Роботу виконала:

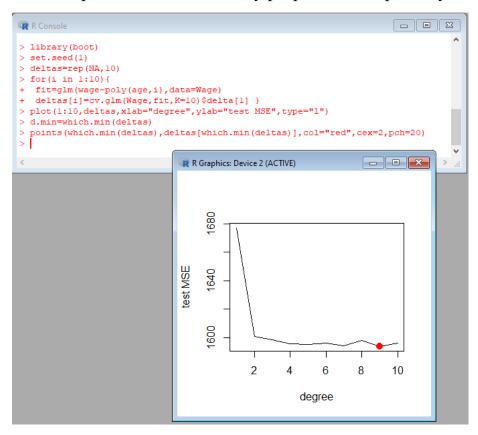
Мерцало Ірина Ігорівна,

студентка групи ПМІМ-11

Завдання 1. Додатково проаналізувала набір даних Wage:

1.1 Використала поліноміальну регресію для прогнозування wage за age:

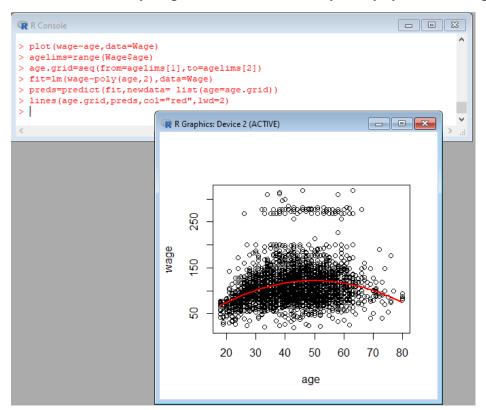
На графіку можна побачити, що оптимальний степінь полінома дорівнює 9.

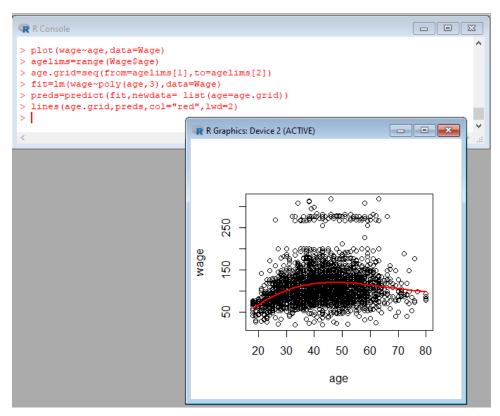
```
R Console

> fitl=lm(wage~age,data=Wage)
> fit2=lm(wage~poly(age,2),data=Wage)
> fit3=lm(wage~poly(age,3),data=Wage)
> fit4=lm(wage~poly(age,4),data=Wage)
> fit5=lm(wage~poly(age,5),data=Wage)
> fit6=lm(wage~poly(age,6),data=Wage)
> fit7=lm(wage~poly(age,6),data=Wage)
> fit8=lm(wage~poly(age,7),data=Wage)
> fit8=lm(wage~poly(age,8),data=Wage)
> fit9=lm(wage~poly(age,9),data=Wage)
> fit10=lm(wage~poly(age,10),data=Wage)
> anova(fit1,fit2,fit3,fit4,fit5,fit6,fit7,fit8,fit9,fit10)
```

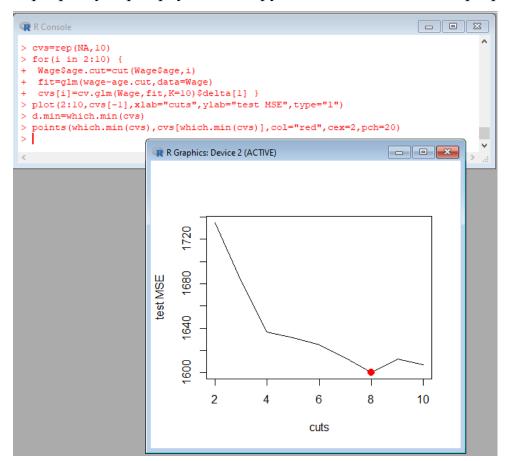
```
_ - ×
R Console
Analysis of Variance Table
Model 1: wage ~ age
Model 2: wage ~ poly(age, 2)
Model 3: wage ~ poly(age, 3)
Model 4: wage ~ poly(age, 4)
Model 5: wage ~ poly(age, 5)
Model 6: wage ~ poly(age,
Model 7: wage ~ poly(age,
Model 8: wage ~ poly(age, 8)
Model 9: wage ~ poly(age, 9)
Model 9: wage ~ poly(age, 10)
Res.Df RSS Df Sum of Sq
                                            Pr (>F)
     2998 5022216
                        228786 143.7638 < 2.2e-16 ***
     2997 4793430 1
3
     2996 4777674 1
                        15756
                                 9.9005 0.001669 **
     2995 4771604 1
                          6070
                                  3.8143 0.050909
     2994 4770322 1
                           1283
                                  0.8059 0.369398
     2993 4766389 1
                          3932
                                 2.4709 0.116074
     2992 4763834 1
                          2555
                                  1.6057 0.205199
    2991 4763707 1
2990 4756703 1
                           127
                                  0.0796 0.777865
                           7004
                                  4.4014 0.035994
10
    2989 4756701 1
                                  0.0017 0.967529
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

По р-значенню можна побачити, що найкращий результат отримуємо, коли степені поліному дорівнюють 2 і 3. Тому побудувала їхні графіки:

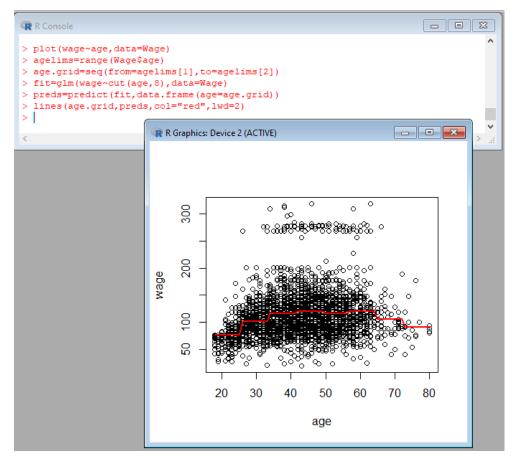

1.2 Використала східчасту функцію для прогнозування wage за age та провела перехресну перевірку для вибору оптимальної кількості розрізів:

На графіку можна побачити, що мінімальна помилка буде тоді, коли кількість зрізів дорівнює 8.

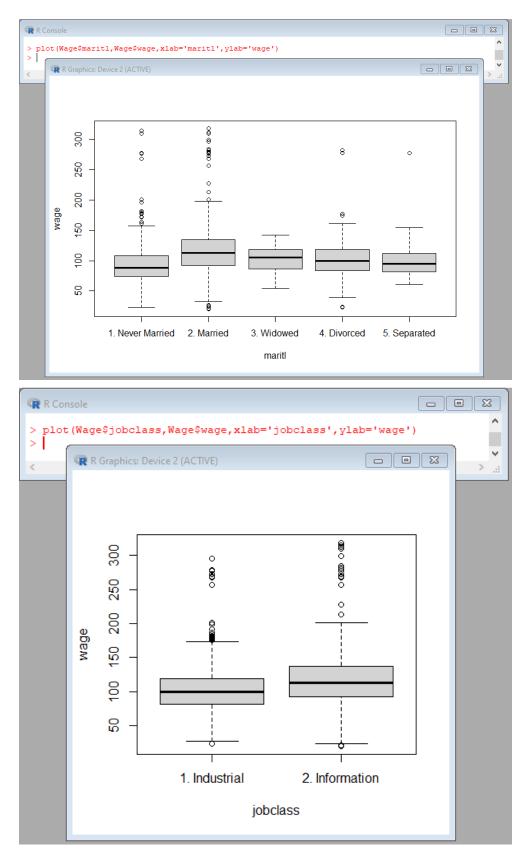
Побудувала графік з отриманими результатами:

Завдання 2

Набір даних Wage містить інші змінні наприклад, сімейний стан (maritl), робочий клас (jobclass):

Дослідила зв'язки предикторів maritl і jobclass з wage:

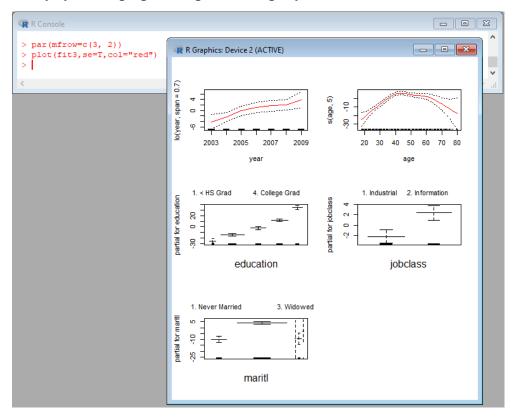
3 першого графіку можна побачити, що максимальний заробіток ϵ у сімейних пар, а мінімальний у тих, хто ніколи не одружувався.

А з другого, що особи з інформаційного класу діяльності заробляють більше, ніж особи з індустріального класу.

```
R Console
> fit0=gam(wage~lo(year,span=0.7)+s(age,5)+education,data=Wage)
> fitl=gam(wage~lo(year,span=0.7)+s(age,5)+education+jobclass,data=Wage)
> fit2=gam(wage~lo(year,span=0.7)+s(age,5)+education+maritl,data=Wage)
> fit3=gam(wage~lo(year,span=0.7)+s(age,5)+education+jobclass+maritl,data=Wage)
> anova(fit0,fit1,fit2,fit3)
Analysis of Deviance Table
Model 1: wage \sim lo(year, span = 0.7) + s(age, 5) + education Model 2: wage \sim lo(year, span = 0.7) + s(age, 5) + education + jobclass
Model 3: wage ~ lo(year, span = 0.7) + s(age, 5) + education + maritl
Model 4: wage \sim lo(year, span = 0.7) + s(age, 5) + education + jobclass +
    maritl
  Resid. Df Resid. Dev Df Deviance Pr(>Chi)
  2987.1 3691855
     2986.1
2
                3679689 1
                              12166 0.0014637 **
              3597526 3 82163 9.53e-15 ***
               3583675 1
                             13852 0.0006862 ***
4
     2982.1
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

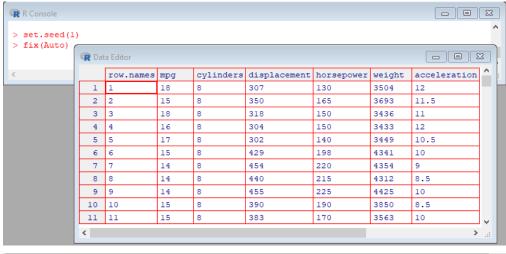
По р-значению можна побачити, що найкраще підходить третя модель.

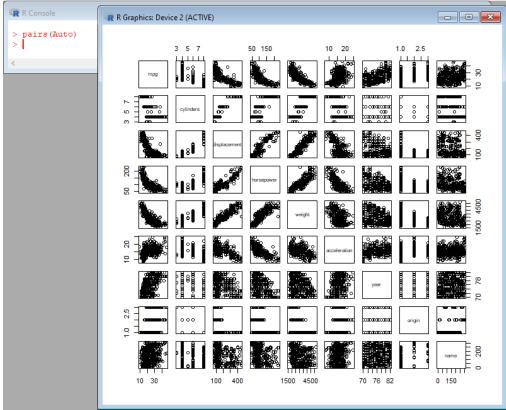
Побудувала графіки отриманих результатів:

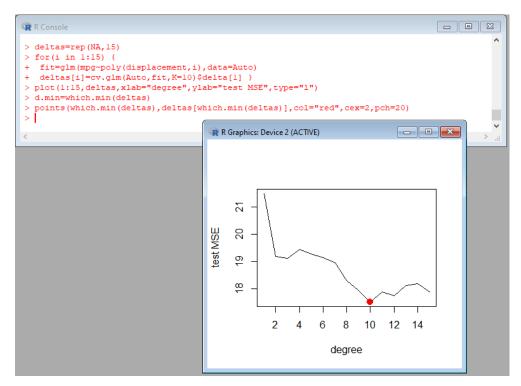
Завдання 3

Проаналізувала набір даних Auto:

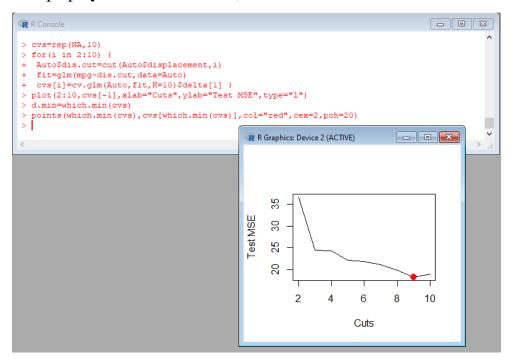

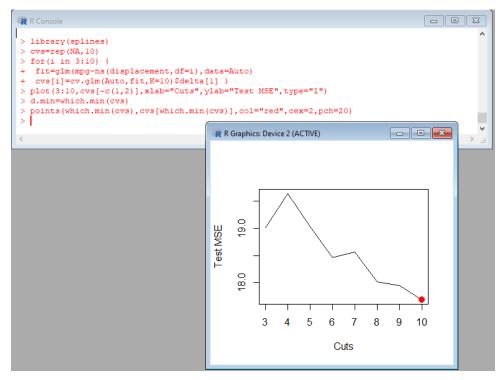
Можна побачити, що існує негативна кореляція mpg з cylinders, displacement, horsepower та weight.

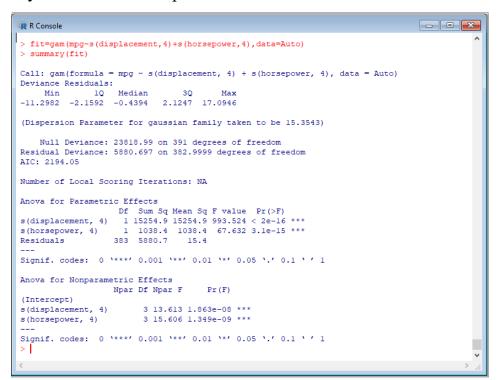
На графіку можна побачити, що оптимальний степінь полінома дорівнює 10.

На графіку можна побачити, що мінімальна помилка буде тоді, коли кількість зрізів дорівнює 9.

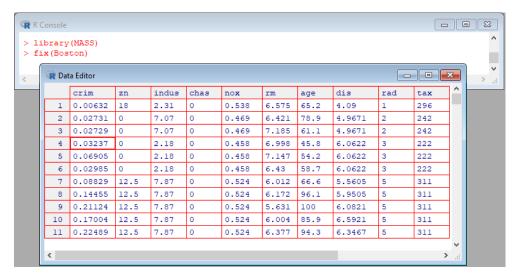

На графіку можна побачити, що мінімальна помилка буде тоді, коли кількість ступенів свободи дорівнює 10.

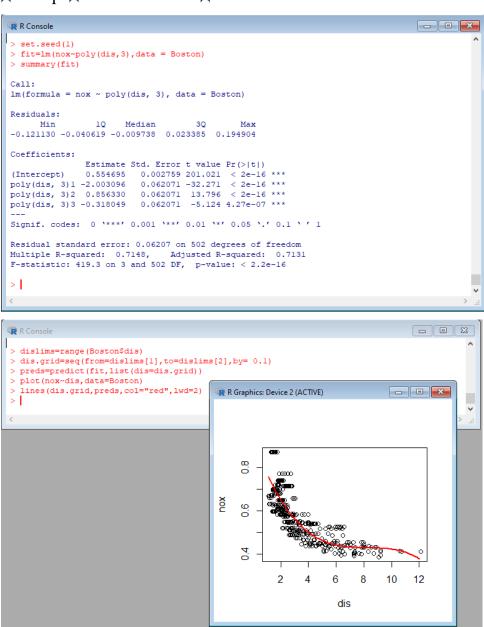

Завдання 4

Проаналізувала набір даних Boston:

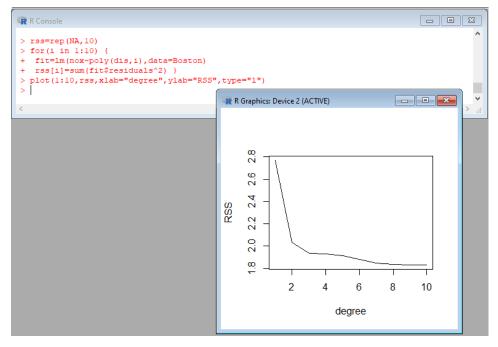

4.1 Використовуючи функцію poly(), встановила кубічну поліноміальну регресію для передбачення пох за допомогою dis:

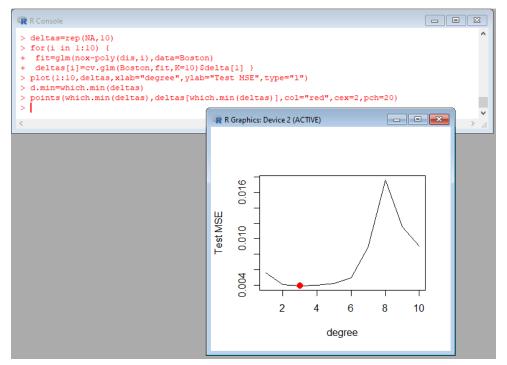
Можна побачити, що всі доданки в поліномі – значущі.

4.2 Побудувала поліноміальні моделі для різних степенів (скажімо, від 1 до 10), і навела їхні RSS:

На графіку можна побачити, що чим більший степінь полінома, тим менше RSS.

4.3 Використала поліноміальну регресію для прогнозування оптимального степеня полінома.

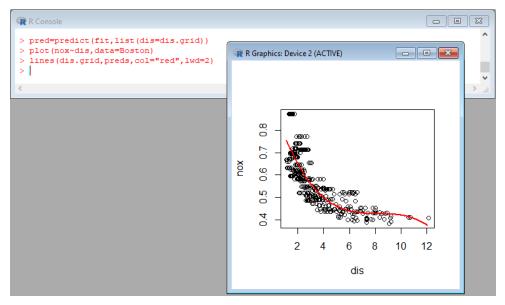

На графіку можна побачити, що оптимальний степінь полінома дорівнює 4.

4.4 Використовуючи функцію bs(), пристосувала сплайн регресію для прогнозування пох за допомогою dis:

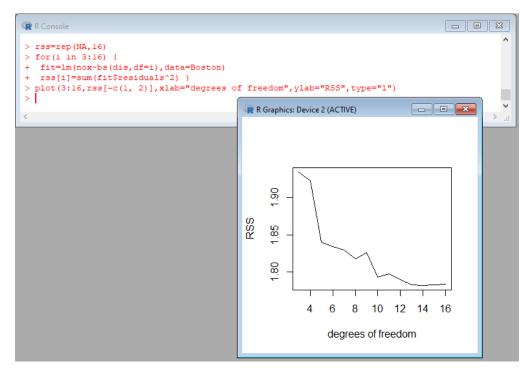
```
R Console
> library(splines)
> fit=lm(nox~bs(dis,knots=c(4,7,11)),data=Boston)
> summary(fit)
Call:
lm(formula = nox \sim bs(dis, knots = c(4, 7, 11)), data = Boston)
Residuals:
                    10
                          Median
                                             3Q
       Min
-0.124567 -0.040355 -0.008702 0.024740 0.192920
Coefficients:
                                     Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 0.73926 0.01331 55.537 < 2e-16 ***
bs(dis, knots = c(4, 7, 11))1 -0.08861 0.02504 -3.539 0.00044 ***
bs(dis, knots = c(4, 7, 11))2 -0.31341 0.01680 -18.658 < 2e-16 ***
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Residual standard error: 0.06185 on 499 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.7185, Adjusted R-squared: 0.7151
F-statistic: 212.3 on 6 and 499 DF, p-value: < 2.2e-16
```

Побудувала графік отриманої моделі:

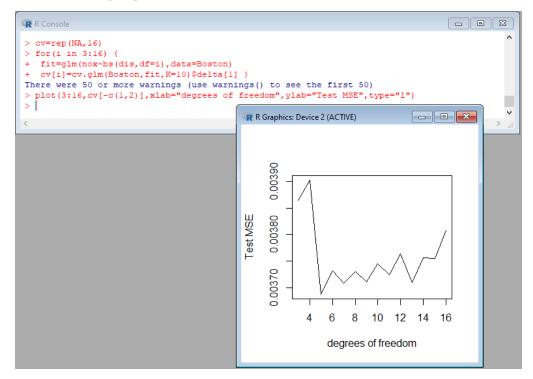
На графіку можна побачити, що у сплайні всі треми значущі.

4.5 Пристосувала сплайн регресію для діапазону ступенів свободи, і побудувала графік результатів:

На графіку можна побачити, що RSS спочатку спадає (до 14), а тоді трохи зростає.

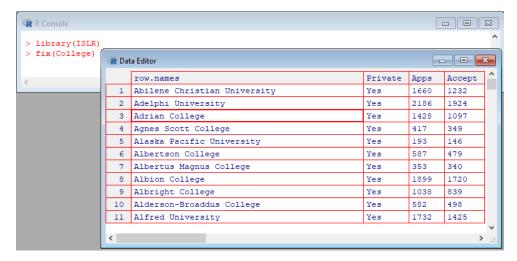
4.6 Використала перехресну перевірку, щоб вибрати найкращий ступінь свободи для сплайн регресії на цих даних:

На графіку можна побачити, що мінімальна помилка буде тоді, коли кількість ступенів свободи дорівнює 5.

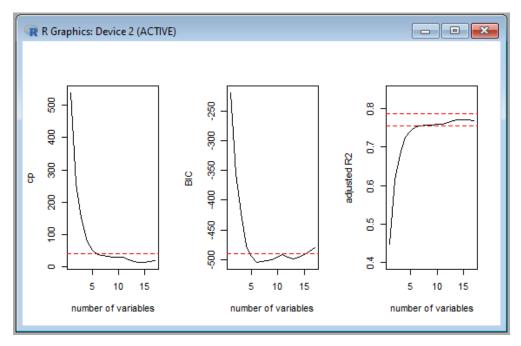
Завдання 5

Проаналізувала набір даних College:

5.1 Розбила дані на навчальний та тестовий набори. Використала Outstate як залежну змінну, а інші змінні як предиктори. Виконала покроковий вибір вперед на навчальному наборі, щоб визначити задовільну модель, яка використовує лише підмножину предикторів:

```
R Console
                                                                                                             - - X
> library(leaps)
> set.seed(1)
> attach(College)
> train=sample(length(Outstate),length(Outstate)/2)
> test=-train
> College.test=College[test,]
> fit=regsubsets(Outstate~..data=College.train.nvmax=17.method="forward")
> fit.summary=summary(fit)
> par(mfrow=c(1,3))
> plot(fit.summarv$cp.xlab="number of variables",vlab="cp",tvpe="1")
> min.cp=min(fit.summary$cp)
> std.cp=sd(fit.summary$cp)
> abline(h=min.cp+0.2*std.cp,col="red",lty=2)
> abline(in=min.cg+o.2 stud.cp,col="red",lty=2)
> abline(h=min.cp+o.2*stud.cp,col="red",lty=2)
> plot(fit.summary$bic,xlab="number of variables",ylab="BIC",type='1')
> min.bic=min(fit.summarv$bic)
> std.bic=sd(fit.summary$bic)
> abline(h=min.bic+0.2*std.bic,col="red",lty=2)
> abline(h=min.bic-0.2*std.bic,col="red",lty=2)
> plot(fit.summary$adjr2,xlab="number of variables",ylab="adjusted R2",type= "l",ylim=c(0.$
> max.adjr2=max(fit.summary$adjr2)
> std.adjr2=sd(fit.summary$adjr2)
> abline(h=max.adjr2+0.2*std.adjr2,col="red",lty=2)
> abline(h=max.adjr2-0.2*std.adjr2,col="red",lty=2)
```

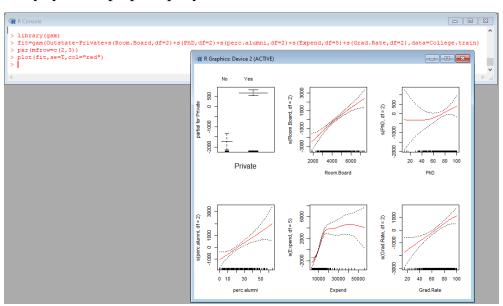

На графіках можна побачити, що мінімальний розмір підмножини дорівнює 6.

```
R Console

> fit=regsubsets(Outstate ~ .,data=College,method="forward")
> coeffs=coef(fit,id=6)
> names(coeffs)
[1] "(Intercept)" "PrivateYes" "Room.Board" "PhD" "perc.alumni" "Expend"
[7] "Grad.Rate"
> |
```

5.2 Оцінила УАМ модель на навчальних даних, використовуючи Outstate як залежну змінну та ознаки обрані на попередньому кроці як предиктори, побудувала графіки результатів:

5.3 Застосувала модель на тестовому наборі даних:

```
R Console

> preds=predict(fit,College.test)
> err=mean((College.test$Outstate-preds)^2)
> err
[1] 3349290
> tss=mean((College.test$Outstate-mean(College.test$Outstate))^2)
> rss=l-err/tss
> rss
[1] 0.7660016
> |
```

Можна побачити, що R^2 дорівнює 0.766.

5.4 Для яких змінних, якщо такі ϵ , ϵ докази нелінійності взаємозв'язку з залежною змінною?

```
R Console
                                                                                    - - X
> summary(fit)
Call: gam(formula = Outstate ~ Private + s(Room.Board, df = 2) + s(PhD,
    df = 2) + s(perc.alumni, df = 2) + s(Expend, df = 5) + s(Grad.Rate, df = 2), data = College.train)
Deviance Residuals:
Deviance Residuals:
    Min 1Q Median 3Q Max
-7402.89 -1114.45 -12.67 1282.69 7470.60
(Dispersion Parameter for gaussian family taken to be 3711182)
    Null Deviance: 6989966760 on 387 degrees of freedom
Residual Deviance: 1384271126 on 373 degrees of freedom
AIC: 6987.021
Number of Local Scoring Iterations: NA
1 86504998 86504998 23.309 2.016e-06 ***
373 1384271126 3711182
Residuals
Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
Anova for Nonparametric Effects
                      Npar Df Npar F
(Intercept)
Private
s(Room.Board, df = 2) 1 1.9157
s(PhD, df = 2) 1 0.9699
s(perc.alumni, df = 2) 1 0.1859
                                             0.1672
                                             0.3253
                                             0.6666
```

Завдяки ANOVA можна побачити, що ϵ нелінійний з'язок між Outstate і Expend.

Завдпння 6

6.1 Згенерувала залежну змінну Y і два предиктори X1 і X2, з n=100:

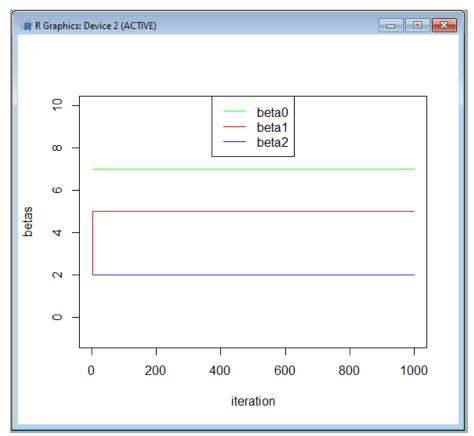
$$Y = \beta 0 + \beta 1X1 + \beta 2X2 + \epsilon$$

6.2 Ініціалізувала оцінку β 1 довільним значенням на свій вибір:

Нехай β 1=2.

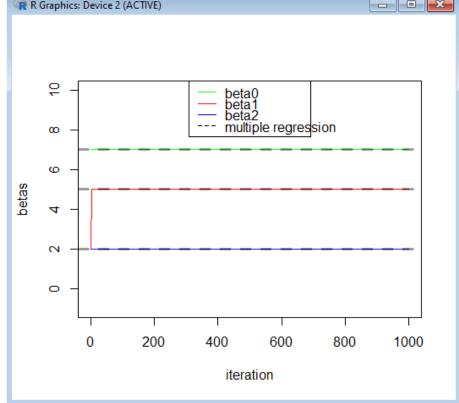
6.3-6.5 Не змінюючи $\beta 1$ оцінила модель $Y - \beta 1X1 = \beta 0 + \beta 2X2 + \varepsilon$. Зафіксувавши оцінку $\beta 2$, оцінила модель $Y - \beta 2X2 = \beta 0 + \beta 1X1 + \varepsilon$. Використала for для організації циклу з повторень кроків 6.3 та 6.4 1,000 разів.

Побудувала графіки, на яких відображено ці значення для β 0, β 1 і β 2 різними кольорами:

6.6 Використовуючи функцію abline(), наклала ці значення на графік отриманий в 6.5:

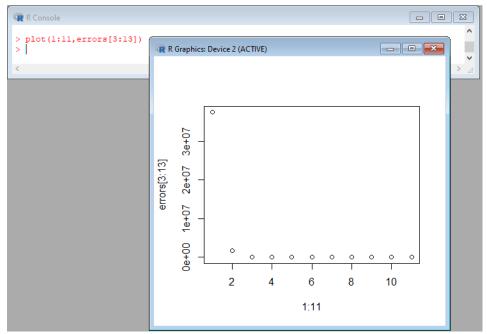
За допомогою пунктирних ліній можна побачити, що новий графік накладається на графік отриманий в 6.5, а це означає, що коефіцієнти однакові.

6.7 Достатньо було однієї ітерації підгонки для отримання «доброго» наближення до оцінок коефіцієнтів множинної регресії.

Завдання 7

Показала, що у випадку p=100 можна отримати оцінки коефіцієнтів множинної регресії повторно застосовуючи метод підгонки:

```
- - X
 R Console
> set.seed(1)
> p=100
> n=1000
> x=matrix(ncol=p,nrow=n)
> coefi=rep(0,p)
> for(i in 1:p)
+ x[,i]=rnorm(n)
+ coefi[i]=rnorm(1)*100 }
> y=x%*%coefi+rnorm(n)
> beta=rep(0,p)
> max_iterations=1000
> errors=rep(0,max_iterations+1)
> errors[1]=Inf
> errors[2]=sum((y-x%*%beta)^2)
> threshold=le-04
> while(iter<max_iterations&&errors[iter-1]-errors[iter]>threshold) {
+ for(i in 1:p) {
+ a=y-x%*%beta+beta[i]*x[,i]
+ beta[i]=lm(a~x[,i])$coef[2] }
+ iter=iter+l
2 37472751 1669889
3.00 1669889.42 77923.75
4.000 77923.754 6157.425
 [1]
 [1]
 [1]
        5.000 6157.425 1277.046
        6.0000 1277.0458 928.3072
7.0000 928.3072 904.7608
8.0000 904.7608 903.2173
 [1]
 [11
 [1]
        9.0000 903.2173 903.1259
      10.0000 903.1259 903.1232
11.0000 903.1232 903.1239
[1]
>
```


Можна побачити, що отримати хорошу апроксимацію, можливо за десять ітерацій. А на 11-ій зростає значення похибки.